EDUSKUNNAN VEROJAOSTOLLE

Suomen Veroasiantuntijat ry (”SVA”) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä 142/2016 vp. eduskunnalle laeiksi verotusmenettelystä annetun lain sekä hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta. SVA lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan verotusmenettelylain siirtohinnoitteludokumentointia koskevien säännösten muuttamista. Lisäksi ehdotetaan, että lakiin lisättäisiin velvollisuus antaa Verohallinnolle verotuksen maakohtainen raportti sekä raportin veronkorotus.

Hallituksen esityksen hyväksyminen lisää yritysten hallinnollisia velvollisuuksia ja kustannuksia. Yritykset ovat jo kuitenkin aikaisemmin olleet velvollisia laatimaan siirtohinnoitteludokumentaation. OECD:n BEPS-hankkeen johdosta siirtohinnoitteludokumentaatio laajenee käsittämään konserniyhtiöille yhteisen osan (*master file*), maakohtaisen osan (*local file*) sekä maakohtaisen veroraportin (*country-by-country report*). Useiden EU:ssa toimivien yritysten siirtohinnoitteludokumentaatiossa on käytännössä ollut jo sekä konserniyhtiöiden yhteinen osa että maakohtainen osa.

Maakohtaisen veroraportin laatimisvelvollisuus on uusi. Yritykset toimittavat maakohtaisen veroraportin asuinvaltionsa veroviranomaisille, jotka toimittavat veroraportin automaattisena tietojenvaihtona muiden EU-valtioiden veroviranomaisille. Virka-apudirektiivin muutos edellyttää tietojen luottamuksellista käsittelyä. Yritysten huolenaiheena on kuitenkin, että liikesalaisuuksia sisältävät tiedot saattavat päätyä kolmansien tahojen haltuun esimerkiksi tietovuodon johdosta. Tiedoista voi myös tulla yleisöjulkisia sen vuoksi, että verotusta koskevat oikeudenkäynnit ja oikeudenkäyntiasiakirjat ovat julkisia joissakin jäsenvaltioissa.

Automaattisesti vaihdettavien tietojen salassapitoon on kiinnitettävä erityistä huomiota. SVA:n näkemyksen mukaan Suomen ei tule luovuttaa tietoja automaattisesti, ellei luottamuksellisuutta voida taata. Tietojen luovuttaminen on myös keskeyttävä, jos jossain valtiossa tapahtuu tietovuoto.

Osa maakohtaisen raportin tiedoista tulee yleisöjulkisiksi EU:ssa valmisteilla olevan tilinpäätösdirektiivin muutoksen johdosta. Tilinpäätösdirektiivin muutosehdotus edellyttää suppeamman maakohtaisen veroraportin laatimista, minkä tiedot ovat yleisöjulkisia. Tiedot annetaan paikallisille kaupparekisteriviranomaisille ja julkaistaan yrityksen internetsivuilla. Verotusta koskevien tunnuslukujen yleisöjulkisuus tulee johtamaan useisiin väärinkäsityksiin, koska suurin osa ihmisistä ei ymmärrä vero- ja talousasioita. SVA kiinnittää huomiota myös siihen, että hyväksyttäessä tilinpäätösdirektiivin muutosesitystä on huolehdittava siitä, että liikesalaisuudet rajataan yleisöjulkisten tietojen ulkopuolelle.

Maakohtainen veroraportointivelvollisuus lisää kaksinkertaisen verotuksen tilanteita. Veroviranomaiset voivat tulkita maakohtaisen raportin tietoja esimerkiksi siten, että suomalaisen yrityksen olisi tullut maksaa toimintavaltiossaan enemmän veroa. Suomen Verohallinnon valmiudet neuvotella kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta tulevat yhä keskeisimmiksi.

Ehdotettu sääntely on melko yleisluonteista. Verohallinnolle ehdotetaan VML 14 d §:n 10 kohdassa oikeutta antaa tarkempia määräyksiä maakohtaisen raportin sisällöstä ja toimittamistavasta. SVA kiinnittää huomiota siihen, että maakohtaisen raportoinnin yksityiskohdat ja toimittamistapa jää pitkälti Verohallinnon ohjeistuksen varaan. Suomen perustuslain 81 § edellyttää, että verotuksen perusteista tulee säätää laissa. Maakohtaisen raportoinnin kohdalla ei tule poiketa legaliteettiperiatteen asettamista vaatimuksista.

Direktiivillä 2016/881/EU lisättiin virka-apudirektiivin 16 artiklaan lause, jonka mukaan *vastaanottavan jäsenvaltion veroviranomaisten tekemät siirtohinnoitteluoikaisut eivät saa perustua 8 aa artiklan nojalla vaihdettuihin tietoihin*. SVA kiinnittää huomiota siihen, että verotusmenettelylaissa ei esitetä säädettäväksi siitä, että maakohtaista raportin perusteella ei voi suoraan tehdä siirtohinnoitteluoikaisua. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi perusteltua sisällyttää 16 artiklaan lisätty lause lakiin, vaikkakin EU-oikeuden ensisijaisuuden ja välittömän soveltamisen vuoksi direktiivin sanamuoto sitoo Suomen veroviranomaisia.

Helsingissä, 17.10.2016

Suomen Veroasiantuntijat ry:n puolesta

Kristiina Äimä
Dosentti, OTT, VT, LL.M.